

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی اصفهان
دانشکده پرستاری و مامایی
مرکز تحقیقات مراقبت‌های پرستاری و مامایی

پایان نامه جهت اخذ درجه کارشناسی ارشد پرستاری
گرایش مراقبت ویژه نوزادان

طرح تحقیقاتی شماره: ۳۹۳۷۶۰

عنوان :

بررسی تاثیر برنامه مراقبت از خواب بر چرخه خواب نوزاد نارس،
دانش و عملکرد پرستاران شاغل در بخش‌های مراقبت ویژه نوزادان
بیمارستان الزهراء وابسته به دانشگاه علوم پزشکی، اصفهان، سال ۱۳۹۴

استاد راهنما:

دکتر مرضیه حسن پور

اساتید مشاور:

دکتر مجید محمدی زاده

دکتر زهرا عبدیزدان

پژوهش و نگارش:

فاطمه فراشی

تابستان ۱۳۹۴

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱	چکیده فارسی پژوهش
	فصل اول: معرفی پژوهش
۲	بیان مسئله و اهمیت اجرای پژوهش
۱۰	مروری بر مطالعات انجام شده
۱۷	نقدی بر مطالعات
۱۸	اهداف کلی
۱۸	اهداف جزئی
۱۸	سوالات
۱۹	پیش فرض‌ها
۲۰	تعریف واژه‌ها
	فصل دوم: روش پژوهش
۲۴	نوع پژوهش (نوع و جهت مطالعه)
۲۴	محیط پژوهش
۲۴	جامعه پژوهش (جمعیت مورد مطالعه)
۲۴	نمونه پژوهش
۲۴	معیارهای ورود به پژوهش
۲۵	معیار خروج از مطالعه
۲۶	روش نمونه‌گیری
۲۶	حجم نمونه
۲۷	ابزار گردآوری داده‌ها
۲۸	روش گردآوری داده‌ها
۲۸	اعتماد و اعتبار ابزار گردآوری داده‌ها

۲۹ روش انجام کار
۳۱ متغیرهای پژوهش
۳۲ محدودیت های پژوهش
۳۳ مشکلات اجرایی
۳۴ روش تجزیه و تحلیل اطلاعات
۳۵ ملاحظات اخلاقی
۳۶ جدول متغیرها

فصل سوم: یافته‌های پژوهش

۳۷ یافته‌های پژوهش
----	-----------------------

فصل چهارم: : بحث و نتیجه‌گیری

۵۲ تجزیه و تحلیل و تفسیر یافته‌ها
۵۹ نتیجه‌گیری
۶۱ کاربرد یافته‌های پژوهش
۶۳ پیشنهادات جهت پژوهش‌های بعدی

منابع

۶۴ منابع فارسی
۶۶ منابع انگلیسی

پیوست‌ها

الف- فرم رضایت نامه آگاهانه

پرسشنامه جمع‌آوری اطلاعات

مجوزها

مقاله

چکیده انگلیسی

فهرست جداول

- جدول شماره: ۱-۳- میانگین سن، سابقه کار کلی و سابقه کار بخش ویژه نوزادان در پرستاران شاغل در بخش مراقبت ویژه نوزادان بیمارستان الزهراء (س) دانشگاه علوم پزشکی اصفهان در سال ۱۳۹۴ ۳۹
- جدول شماره: ۲-۳- توزیع فراوانی نوع استخدام پرستاران شاغل در بخش مراقبت ویژه نوزادان بیمارستان الزهراء (س) دانشگاه علوم پزشکی اصفهان در سال ۱۳۹۴ ۴۰
- جدول شماره: ۳-۳- توزیع فراوانی وضعیت تأهل پرستاران شاغل در بخش مراقبت ویژه نوزادان بیمارستان الزهراء (س) دانشگاه علوم پزشکی اصفهان در سال ۱۳۹۴ ۴۱
- جدول شماره: ۴-۳- میانگین و انحراف معیار سن تولد، سن مطالعه، وزن تولد و وزن زمان مطالعه ۴۲
- جدول شماره: ۵-۳- توزیع فراوانی شیر مصرفی در نوزادان دوگروه قبل و بعد از مداخله ۴۳
- جدول شماره: ۶-۳- توزیع فراوانی مکان قرارگیری در نوزادان دوگروه قبل و بعد از مداخله ۴۴
- جدول شماره: ۷-۳- توزیع فراوانی وضعیت قرارگیری در نوزادان دوگروه قبل و بعد از مداخله ۴۵
- جدول شماره: ۸-۳- میانگین و انحراف معیار متغیرهای رفتاری خواب نوزادان نارس به درصد ۴۶
- جدول شماره: ۹-۳- میانگین و انحراف معیار متغیرهای رفتاری خواب نوزادان نارس به زمان (دقیقه) ۴۷
- جدول شماره: ۱۰-۳- میانگین و انحراف معیار متغیرهای رفتاری خواب نوزادان نارس به زمان (دقیقه) ۴۸
- جدول شماره: ۱۱-۳- میانگین و انحراف معیار نمره دانش پرستاران شاغل در بخش مراقبت ویژه نوزادان بر حسب دانش قبل، بلافاصله بعد و یک ماه بعد از آموزش از مداخله ۴۹
- جدول شماره: ۱۲-۳- میانگین و انحراف معیار نمره عملکرد پرستاران شاغل در بخش مراقبت ویژه نوزادان قبل، و یک ماه بعد از مداخله ۵۰

شکل ها و تصاویر

- نمودار ۱-۳: سطح دانش در سه مرحله قبل از آموزش، بلافاصله بعد از آموزش و یک ماه بعد از آموزش ۵۱

چکیده

بررسی تاثیر برنامه مراقبت از خواب بر چرخه خواب نوزاد نارس، دانش و عملکرد پرستاران شاغل در بخش‌های

مراقبت ویژه نوزادان بیمارستان الزهراء وابسته به دانشگاه علوم پزشکی، اصفهان، سال ۱۳۹۴

مقدمه و هدف: خواب برای سازماندهی و بلوغ مغز^۱ نوزادان نارس امری ضروری می‌باشد، بطوری که می‌توان ارزش اصلی خواب را در برقراری تعادل طبیعی بین مراکز عصبی فرض کرد. مطالعات نشان داده‌اند که عوامل متعددی باعث بروز اختلالات خواب و بیداری در نوزادان بستری در بخش مراقبت ویژه نوزادان می‌شود. از طرفی افزایش دانش و عملکرد پرسنل مراقبتی می‌تواند در کاهش چنین اختلالاتی موثر و نهایتاً منجر به تکامل بهتر مغز نوزاد گردد لذا این مطالعه به روش نیمه تجربی طراحی و انجام گردید.

روش اجرا

مطالعه حاضر یک مطالعه نیمه تجربی از نوع قبل و بعد با رویکرد کمی است که با استفاده از روش نمونه‌گیری آسان، تعداد ۲۷ نوزاد در هر مرحله و ۳۵ پرستار شاغل در بخش مراقبت ویژه نوزادان در یکی از بیمارستان‌های آموزشی اصفهان انتخاب شدند. در این مطالعه برای سنجش چرخه خواب نوزادان از ابزار سنجش خواب و بیداری پرچتل استفاده شد. و برای سنجش دانش و عملکرد پرستاران از پرسشنامه و چک لیست پژوهشگر ساخته استفاده شد. داده‌ها با استفاده از نرم افزار SPSS۲۰ و آزمون‌های آماری t زوجی، t مستقل، آنالیز واریانس با مشاهدات تکراری، کای اسکوئر و دقیق فیشر مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها

یافته‌های پژوهش نشان داد که بین متغیرهای دموگرافیک نوزادان دو گروه اختلاف معناداری وجود نداشت. میانگین نمرات دانش قبل از مداخله با میانگین نمرات بلافاصله و یک ماه بعد از مداخله اختلاف معناداری وجود دارد ($p < 0/001$). اما در ارتباط با نمره عملکرد و چرخه خواب نوزاد نارس اختلاف آماری معناداری مشاهده نشد.

نتیجه‌گیری

نتایج مطالعه نشان داد، برنامه مراقبت خواب باعث افزایش دانش شد. اما عملکرد پرستاران و چرخه خواب نوزادان تغییر واضح نداشت. لذا توصیه می‌شود مسئولین امر در این خصوص برنامه ریزی مناسبی انجام دهند.

واژگان کلیدی: برنامه مراقبت خواب، چرخه خواب نوزاد نارس، بخش مراقبت ویژه نوزادان، دانش و عملکرد

پرستاران

منابع

فهرست منابع مورد استفاده در این پایان نامه:

- باستانی، ف.، رجایی، ن.، امینی، ا.، حقانی، ح و.، جان محمدی، س. ۱۳۹۱. " بررسی وضعیت خواب و بیداری نوزادان نارس بستری در بخش مراقبت ویژه نوزادان (NICU) و ارتباط آن با متغیرهای دموگرافیک".
- نشریه دانشگاه علوم پزشکی البرز، دوره ۲، شماره ۱، ص ص. ۶-۱
- بدلزاده، ر.، راستگارفرجزاده، ع. ۱۳۹۲، *دستنامه فیزیولوژی پزشکی گایتون و هال*، تحت نظارت حائری روحانی سیدعلی؛ انتشارات اندیشه رفیع، تهران.
- حسین رضایی، ح.، نوحی، ع.، طاهرهریکندی، ص. ۱۳۹۳. " تأثیر آموزش بر دانش، نگرش و عملکرد از دیدگاه پرستاران بخش‌های مراقبت ویژه تروما در زمینه کاربرد مهارکننده‌های فیزیکی". آموزش پرستاری، فصل‌نامه علمی پژوهشی انجمن علمی پرستاری ایران، دوره ۴، شماره ۱، پیاپی ۱۱، ص ص. ۳۸-۳۱.
- خردمند، م.، شوقی، م.، سنجری، م. ۱۳۹۰، *پرستاری بهداشت مادران و نوزادان بر اساس سرفصل دروس کارشناسی و آمادگی کارشناسی ارشد/ ویراستاران* [لودرمیک دیترا لئونارد، پری شانون‌ای، جامعه‌نگر، تهران. ص (۳۳۸-۳۳۹-۵۹۹)].

رسولی، م.، میرلاشاری، ژ.، عبدالرضا قره‌باغ، ز. ۱۳۸۷. "پرستاری کودکان- کودک سالم"، چاپ اول، انتشارات اندیشه رفیع، تهران.

رحیمی، ا. ۱۳۹۲. "اهمیت مراقبت از خواب نوزادان در بخش مراقبت ویژه نوزادان"، مجله تعالی بالینی آموزشی - پژوهشی، دوره ۲، شماره ۱، صص ۹۸-۸۳.

سامی، پ. ۱۳۸۸، *درسنامه پرستاری کودکان بر اساس آخرین سرفصل دروس، نشر و تبلیغ بشری، تحفه، تهران*، صص (۷۲-۷۳-۷۲).

سیف، ع. ۱۳۸۶، "روانشناسی پرورشی نوین: روانشناسی یادگیری و آموزش / تألیف علی‌اکبر سیف". نشر دوران، تهران.

سیف، ع. ۱۳۹۱. "اندازه‌گیری، سنجش، و ارزشیابی آموزشی/ تألیف علی‌اکبر سیف" ویرایش ۶، نشر دوران، تهران.

سید رسولی، ا.، جبرائیلی، م.، ولیزاده، س.، حیدرزاده، م.، قوجازاده، م. ۱۳۸۸ "شاخص‌های فیزیولوژیکی نوزاد نارس در دو روش کانگرویی و مرسوم". پژوهش پرستاری، ۱۴ (۴): ۶۷-۷۵.

سوزنی، آ.، راعی، م.، منتظری، ا.، نصیری، ع.، حمیدزاده، ا.، پورحیدری، م. ۱۳۹۱. "تأثیر آموزش بر دانش و عملکرد پرستاران در پیشگیری و مهار زخم بستر". مراقبت‌های نوین، فصلنامه علمی-پژوهشی دانشکده پرستاری و مامایی دانشگاه علوم پزشکی بیرجند، ۱ (۹).

شیخ‌بهاء‌الدین‌زاده، ع.، راعی، و. ۱۳۸۵. "پرستاری مراقبت‌های ویژه نوزادان"، چاپ اول، نشر و تبلیغ بشری: تحفه، تهران.

کیافرد، ز. ۱۳۹۱. *طب خواب*، چاپ اول، تهران: اشراقیه-بابازاده، صص (۲۳۵-۲۵۰)

گودرزی، ز.، تفاق، م. ر.، منجمد، ز.، معماری، ا.، کمالی، پ. ۱۳۸۳. "تأثیر آموزش حین خدمت مراقبت‌های ویژه نوزادان بر آگاهی و عملکرد پرستاران شاغل در بخش‌های کودکان". مجله حیات سال دهم، شماره ۳.

نوروزی، ا.، فلاح، ر.، عیدی، م.، خداآمرزیده، د. ۱۳۹۰، *بیماری‌های نوزادان نلسون ۲۰۱۱*، ویرایش ۱۹، اندیشه رفیع، تهران.

هادیان شیرازی، ز.، کارگر، م.، ادراکی، م.، قائم‌ه.، پیشوا، ن. ۱۳۸۸. "تأثیر آموزش اصول ساکشن لوله تراشه بر دانش و عملکرد کارکنان پرستاری بخش مراقبت ویژه نوزادان". مجله ایرانی آموزش در علوم پزشکی، ۹(۴): ۳۶۵-۳۷۱.

- Ahmed AH. (2008) Breastfeeding preterm infants: an educational program to support mothers of preterm infants in Cairo, Egypt. *Pediatric nursing* 34: 125-13.
- Ahmed GEN, Mohammad HA, Assiri MH, et al. (2013) Effect of Instructional Sessions on Nurses' and Doctors' Knowledge and Practice regarding Developmental Care in NICU in Abha City. *Journal of Education and Practice* 4: 49-58.
- Allen KA. (2012) Promoting and protecting infant sleep. *Advances in neonatal care: official journal of the National Association of Neonatal Nurses* 12: 288.
- Als H. (2009) Newborn individualized developmental care and assessment program (NIDCAP): new frontier for neonatal and perinatal medicine. *Journal of neonatal-perinatal medicine* 2: 135-147.
- Axelin A, Kirjavainen J, Salanterä S & Lehtonen. (2010) Effects of pain management on sleep in preterm infants *European Journal of Pain* 14: 752–758
- Bertelle V, Sevestre A, Laou-Hap K, Nagahapitiye M, Sizun J. (2007) Sleep in the neonatal intensive care unit. *The Journal of perinatal & neonatal nursing* 21: 140-148.
- Bertelle V, Mabinb D, Adrienc J & Sizun J. (2005) Sleep of preterm neonates under developmental care or regular environmental conditions, *Early Human Developmental*, Vol 81.pp.600-595.
- Calciolari G and Montirosso R. (2011) The sleep protection in the preterm infants. *Journal of Maternal-Fetal and Neonatal Medicine* 24: 12-14.
- Cano Giménez E and Sánchez-Luna M. (2015) Providing parents with individualised support in a neonatal intensive care unit reduced stress, anxiety and depression. *Acta Paediatrica*.
- Daniele D, Pinheiro EM, Kakehashi TY, Balieiro MMFG. (2012) Workers' knowledge and perception regarding noise in the neonatal unit. *Revista da Escola de Enfermagem da USP* 46: 1041-1048.
- Day T, Wainwright SP and Wilson-Barnett J. (2001) An evaluation of a teaching intervention to improve the practice of endotracheal suctioning in intensive care units. *Journal of clinical nursing* 10: 682-696.
- Desta T, Garfield M and Meshesha M. (2014) Proposing a knowledge management system (kms) architecture to promote knowledge sharing among employees.
- Duran R, Çiftdemir NA, Ozbek UV, Berberoğlu U, Durankuş F, Süt N, Acunas B. (2012) The effects of noise reduction by earmuffs on the physiologic and behavioral responses in very low birth weight preterm infants. *International journal of pediatric otorhinolaryngology* 76: 1490-1493.
- Gitto E, Aversa S, Reiter RJ , Barberi I and Pellegrino S. (2011) Update on the use of melatonin in pediatrics. *Journal of pineal research* 50: 21-28.
- Graven SN and Browne JV. (2008) Sleep and brain development: the critical role of sleep in fetal and early neonatal brain development. *Newborn and Infant Nursing Reviews* 8: 173-179.

- Hand IL, Noble L, Wilks M, Towler E, Kim M, Yoon JJ. (2004) Hering-Breuer reflex and sleep state in the preterm infant. *Pediatric pulmonology* 37: 61-64.
- Hockenberry MJ, Wilson D and Wong DL. (2011) *Wong's Essentials of Pediatric Nursing*: Wong's Essentials of Pediatric Nursing: Elsevier Health Sciences.
- Hunt KN. (2011) *The NICU: Environmental Effects of the Neonatal Intensive Care Unit on Infants and Caregivers*.
- Jan JE, Asante KO, Conry JL, Fast DK, Bax MC, Ipsiroglu OS, Bredberg E, Looock CA, and Wasdell MB. (2010) Sleep health issues for children with FASD: clinical considerations. *International journal of pediatrics* 2010.
- Laudert S, Liu W, Blackington S, Perkins B, Martin S, Macmillan-York E, Graven S and Handyside J. (2007) Implementing potentially better practices to support the neurodevelopment of infants in the NICU. *Journal of Perinatology* 27: S75-S93.
- Ludington-Hoe SM, Johnson MW, Morgan K, Lewis T, Gutman J, Wilson PD, and Scherms. (2006) Neurophysiologic assessment of neonatal sleep organization: preliminary results of a randomized, controlled trial of skin contact with preterm infants. *Pediatrics* 117: e909-e923.
- Kardaş Özdemir F and Güdücü Tüfekci F. (2014) The effect of individualised developmental care practices on the growth and hospitalisation duration of premature infants: the effect of mother's scent and flexion position. *Journal of clinical nursing* 23: 3036-3044.
- Martin RJ, Fanaroff AA and Walsh MC. (2010) *Fanaroff and Martin's neonatal-perinatal medicine: diseases of the fetus and infant*: Elsevier Health Sciences.
- Miyazaki MY, Caliri MH, dos Santos CB. (2010) Knowledge on pressure ulcer prevention among nursing professionals. *Rev Lat Am Enfermagem*; 18 (6): 1203-11.
- Mohammed S-R, Bayoumi M-H, Mahmoud F-S. (2014) The Effect of Developmentally Supportive Care Training Program on Nurses' Performance and Behavioral Responses of Newborn Infants. *Pediatric Nursing-Faculty of Nursing-Benha University, Egypt*.
- Karen j, Robert M. (2015) *Nelson Essentials of Pediatrics*, 7th edn, Canada: ELSEVIER.
- Prechtl HF. (1974) The behavioural states of the newborn infant (a review). *Brain research* 76: 185-212.
- Sangster-Gormley E, Martin-Misener R, Downe-Wamboldt B and DiCenso A. (2011) Factors affecting nurse practitioner role implementation in Canadian practice settings: an integrative review. *Journal of advanced nursing* 67: 1178-1190.
- So K, Michael Adamson T and Horne RS. (2007) The use of actigraphy for assessment of the development of sleep/wake patterns in infants during the first 12 months of life. *Journal of sleep research* 16: 181-187.
- Taher A, Cappellini MD, Vichinsky E, Galanello R, Piga A, Lawniczek T, Clark J, Habr D and Porter JB. (2009) Efficacy and safety of deferasirox doses of > 30 mg/kg per d in

- patients with transfusion-dependent anaemia and iron overload. *British journal of haematology* 147: 752-759.
- Tarullo AR, Balsam PD and Fifer WP. (2011) Sleep and infant learning. *Infant and child development* 20: 35-46.
- Verklan MT and Walden M. (2010) *Core curriculum for neonatal intensive care nursing*: WB Saunders Co.
- Vignochi C, Teixeira PP, Nader SS. (2010) Effect of aquatic physical therapy on pain and state of sleep and wakefulness among stable preterm newborns in neonatal intensive care units 14(3):214-20.
- Weisman O, Magori-Cohen R, Louzoun Y, Eidelman AI, Feldman R. (2011) Sleep-wake transitions in premature neonates predict early development. *Pediatrics* 128: 706-714.
- Westrup B. (2007) Newborn Individualized Developmental Care and Assessment Program (NIDCAP)—family-centered developmentally supportive care. *Early human development* 83: 443-449.
- Westrup B, Hellstrom-Westas L, Stjernqvist K, Lagercrantz H. (2002) No indications of increased quiet sleep in infants receiving care based on the Newborn Individualized Developmental Care and Assessment Program (NIDCAP), *Acta paediatr*, Vol.91, pp.318-22.

The effect of a Sleep care program, on premature infants' sleep cycle, nurses' knowledge and Practice in NICUs, Isfahan IRAN IN 2014.

Introduction: Sleep is essential to organize and maturation of the premature infant's brain, So that it can be assumed that maintain a natural balance between nerve centers is the main value of sleep. Studies have shown that several factors cause sleep and wake disorders in newborns at the time of admission to the neonatal intensive care unit (NICU). However the increase of knowledge and practice`s staff can be effective in reducing these disorders and ultimately, lead to better brain development of the newborn. Therefore, this study was quasi-experimental designed and done.

Method and Material: This study was a quasi-experimental before and after that we used 27 infant at each stage and 35 nurses working in neonatal intensive care unit in a teaching hospital in Isfahan. In this study was evaluated sleep cycles of infants with using Prchtl assessment tool. to measure the knowledge and practice of nurses was used self-constructed questionnaire and Chek list. Our data was analyzed Using SPSS software (20 version) (paired t test, t-test, ANOVA with repeated, chi-square and Fisher.

Findings: The results showed that there was no significant difference between demographic variables of infants. The mean scores of students with scores immediately before the intervention and one month after the intervention, there was a significant difference ($001/0 p <$). But with the sleep cycle performance and premature infants, there was no statistically significant difference.

Conclusion: The results showed that sleep care program was increase knowledge of nurses. But nurses performance and sleep cycle had not significantly important different. Therefore, it is advisable to do proper planning authorities in this regard.

Keywords: sleep care program, premature infant sleep cycle, NICU, Nurses knowledge and practice

**Isfahan University of Medical Science
Nursing and Midwifery Care Research Center**

Research Number: 393760

Title of dissertation

**The effect of a Sleep care program, on premature
infants' sleep cycle, nurses' knowledge and
Practice in NICUs, Isfahan IRAN IN 2015.**

Supervisors

Dr. Marzieh Hasanpour

Advisor

Dr.Majid Mohammadizadeh

Dr. Zahra Abdeyazdan

Writer

Fatemeh farashi

September 2015